

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено
на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 9 від 15 січня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни
«Англійські лауреати Нобелівської премії з літератури»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Назва курсу	Англійські лауреати Нобелівської премії з літератури
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, ОП «Німецька та англійська мови і літератури»
Викладачі курсу	Сенчук Ірина Анатоліївна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	iryna.senchuk@lnu.edu.ua м. Львів, вул. Університетська, 1, к. 431
Консультації по курсу відбуваються	Щотижня після лекції (вул. Університетська, 1, к. 431) Також можливі онлайн-консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс «Англійські лауреати Нобелівської премії з літератури» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія, 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, для освітньої програми «Німецька та англійська мови і літератури», ОС «Бакалавр», яка викладається у VIII семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв світоглядні та естетичні засади творчості англійських письменників ХХ – початку ХХІ ст., які стали лауреатами Нобелівської премії з літератури за свої досягнення в царині поезії, прози і драматургії, а також сформував цілісне уявлення про закономірності і своєрідність розвитку літературного процесу у Великій Британії ХХ і ХХІ століть, зумів зіставити набуті знання зі загальним культурним контекстом доби. У курсі задіяно актуальні літературно-критичні підходи до вивчення художньої літератури та процесу письма, які потрібні для того, щоб розвинути практичні навички аналізу літературного твору. Для прочитання запропоновано програмні твори Нобелівських лауреатів з Великої Британії, котрі вповні демонструють їхні естетичні принципи.
Мета та цілі курсу	Метою викладання вибіркової дисципліни «Англійські лауреати Нобелівської премії з літератури» є ознайомити студентів з історією започаткування та механізмами й критеріями присудження Нобелівської премії з літератури як найпрестижнішої міжнародної літературної премії; докладно вивчити творчості провідних письменників Великої Британії, які були вшановані Нобелівською премією з літератури в ХХ і ХХІ ст., їхні новації і внесок у світовий літературний процес; поглибити розуміння студентами національних особливостей англійської літератури на сучасному етапі її розвитку. Важливим моментом є здатність студентів розуміти і пояснювати як вияви загальних національних особливостей, так і самотні риси у творчості окремого письменника.

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кіплінг Р. Поезії. Оповідання. Кім. 2. Еліот Т. С. Безплідна земля. Чотири квартети. 3. Голсворсі Дж. Сага про Форсайтів. Сучасна комедія. 4. Голдінг В. Володар мух. Шпиль. Вільне падіння. 5. Пінтер Г. Німий кельнер. День народження. Повернення додому. Зрада. 6. Лессінг Д. Трава співає. Золотий записник. П'ята дитина. Бен серед людей. 7. Найпол В.С. Таємниця прибуття. Шлях у світ. 8. Ішігуро К. Не відпускай мене. Залишок дня. 9. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. – Київ, 2007. 10. Бредбері М. Британський роман нового часу. – Київ, 2011. 11. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005. 12. Література Англії ХХ століття: навч. посібник / за ред. К.О. Шахової. – Київ, 1993. 13. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. – Київ, 2001. 14. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. – Львів, 2003. 15. Філюшкіна С. Современный английский роман. – Воронеж, 1988. 16. A Companion to Twentieth-Century Poetry / ed. by Neil Roberts. – Oxford, 2003. 17. The Cambridge Companion to English Novelists / ed. by Adrian Poole. – New York, 2009. 18. Smart J. Twentieth Century British Drama. – Cambridge, 2001.
<p>Тривалість курсу</p>	<p>90 год.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>20 години лекцій та 70 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • найважливіші тенденції розвитку сучасного британського роману; • естетичні та літературні погляди провідних національних письменників; • програмні романи письменників, а також головні етапи творчості; • переклади українською мовою творів національної літератури. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати художні твори сучасної британської літератури, виявляючи в них проблематику ідентичності, риси постмодернізму, мультикультуралізму; • пояснювати вияви загальних особливостей і художніх рис, притаманних постмодернізму, в окремому творі; визначати художні особливості твору; • показати, у чому полягає новаторство автора твору.
<p>Ключові слова</p>	<p>Нобелівська премія, англійська літературна традиція, роман, філософський роман-притча, епічний цикл, оповідання, драма, поезія, поема-міф, імперський дискурс, театр абсурду, абсурдистська драма, жіноче письмо, постколоніальна ідентичність, мультикультуралізм.</p>

Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій різного формату та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Нобелівська премія з літератури і її лауреати з Великої Британії.</p> <p>Тема 2. Редьярд Кіплінг – перший англійський Нобелівський лауреат з літератури (1907 рік).</p> <p>Тема 3. Мистецтво оповіді у Форсайтівському циклі Джона Голсворсі, Нобелівського лауреата з літератури 1932 р.</p> <p>Тема 4. Томас С. Еліот – поет, драматург, теоретик літератури, лауреат Нобелівської премії з літератури 1948 р.</p> <p>Тема 5. Загадка Вінстона Черчилля, Нобелівського лауреата 1953 р.</p> <p>Тема 6. Філософські притчі Нобелівського лауреата з літератури 1983 р. В. Голдінга.</p> <p>Тема 7. Художня модель картини світу в романах Нобелівського лауреата 2001 р. Відьядхара С. Найпола.</p> <p>Тема 8. Художній світ драматичних творів Гаролда Пінтера, Нобелівського лауреата 2005 р.</p> <p>Тема 9. Проблематика та художня своєрідність романної творчості Доріс Лессінг, Нобелівської лауреатки з літератури 2007 р.</p> <p>Тема 10. Пам'ять як ідентифікаційний конструкт у прозі Кадзуо Ішігуро, Нобелівського лауреата 2017 р.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру, комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння поезики художнього твору і методів літературно-критичного аналізу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, дискусії, проектно-орієнтоване навчання, індивідуальні консультації.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none">• письмова робота (есе): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20;• письмове опитування прочитаних творів (тест): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20;• активність під час дискусій: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10;• відвідування (конспект) лекцій: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10;• контрольні заміри (модуль): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; Підсумкова максимальна кількість балів 100.
--	--

	<p>Письмова робота. Очікується, що студенти виконають письмову роботу (есе). Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі, та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час дискусій; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нобелівська премія з літератури та історія її присудження літераторам з Великої Британії. 2. «Ідея імперії» та її втілення у творчості Р. Кіплінга. 3. Фольклорно-міфологічні мотиви в малій прозі Р. Кіплінга: оповідні стратегії. 4. Мистецтво оповіді у Форсайтівському циклі Дж. Голсворсі. 5. Образ пізньовікторіанської Англії в «Сазі про Форсайтів» Дж. Голсворсі. 6. Т. С. Еліот – поет, драматург, теоретик літератури: новаторство творчості. 7. Поема Т. С. Еліота «Безплідна земля»: художні особливості. 8. Філософські притчі В. Голдінга: проблемно-тематичний дискурс. 9. «Володар мух» В. Голдінга – притча про людину. 10. Художня модель картини світу в романах В. С. Найпола. 11. Драматична концепція Г. Пінтера: поетологічні особливості драматургії. 12. Художньо-стильові особливості драм Г. Пінтера 50-60-х років ХХ ст.: вплив «театру абсурду». 13. Природа конфлікту в драмах Г. Пінтера 70-80-х років ХХ ст. 14. Творчість Д. Лессінг: проблематика, особливості образної системи. 15. Дослідження людської природи та проблема ідентичності в романах Д. Лессінг.

	<p>16. Особливості психологічного роману Д. Лессінг.</p> <p>17. Японська складова художнього світу К. Ішігуро.</p> <p>18. Дослідження феномену англійськості в романі К. Ішігуро «Залишок дня».</p> <p>19. Притчевий характер творчості К. Ішігуро: роман «Не відпускай мене».</p> <p>20. Літературна спадщина В. Черчилля: «майстерність історичної і біографічної оповіді».</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 2 год.	<p>Тема 1. Нобелівська премія з літератури і її лауреати з Великої Британії.</p> <p>Нобелівська премія з літератури: історія започаткування, процедура присудження, критерії, церемонія вручення.</p> <p>Нобелівська премія та історія її присудження літераторам з Великої Британії в XX і XXI століттях.</p>	лекція	<p>1. Нобелівська премія з літератури. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Нобелівська_премія_з_літератури</p>	<p>Есе. Кожному студенту пропонується написати есе обсягом не менше 3 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman, кегль 14 pt з інтервалом 1,5 між рядками. У разі використання літератури та інших джерел посилання на них обов'язкове.</p>	
2 / 2 год.	<p>Тема 2. Редьярд Кіплінг – перший англійський Нобелівський лауреат з літератури (1907 рік).</p> <p>Кіплінг і «колесо імперії»: сторінками біографії письменника. «Ідея імперії» та її втілення в творчості Кіплінга: роман «Кім». Захід і Схід у поетичному світі Кіплінга. Фольклорно-міфологічні мотиви в малій прозі Кіплінга: оповідні стратегії.</p>	лекція	<p>1. Макалін Г. В., Михальська Н. П. Історія англійської літератури. – Київ, 1997.</p> <p>2. Рокаш О. М. На межі століть. Англійська література кінця XIX – початку XX століття: навч. посібник у 2-х т. – Кам'янець-Подільський, 2005.</p> <p>3. Allen C. Kipling Sahib: India and the Making of Rudyard Kipling. – London, 2008.</p>	<p>Темою есе має стати самостійно обрана цитата-твердження з прочитаного студентом твору (це може бути будь-який твір із запропонованого за темою спецкурсу списку літератури).</p> <p>Есе повинне містити аргументовану творчу відповідь на поставлене питання в темі, виражати індивідуальні міркування щодо означеної проблеми, її аналіз у контексті проблематики прочитаного твору.</p>	
3 / 2 год.	<p>Тема 3. Мистецтво оповіді у Форсайтівському циклі Джона Голсворсі, Нобелівського лауреата з літератури 1932 р. Голсворсі – адвокат чи письменник: життєвий і творчий шлях. Форсайтівський цикл</p>	лекція	<p>1. Бредбері М. Британський роман нового часу. – Київ, 2011.</p> <p>2. Гаврилюк А. М. Стиль Форсайтовського циклу Джона Голсуорсі. – Львов, 1977.</p>		

	Голсворсі: тематика, проблематика, образна система. Роман «Власник» і проблема форсайтизму. Образ пізньовікторіанської Англії в «Сазі про Форсайтів» Голсворсі.			
4 / 2 год.	Тема 4. Томас С. Еліот – поет, драматург, теоретик літератури, лауреат Нобелівської премії з літератури 1948 р. Життєвий шлях Еліота: хто і що зробили його поетом. Літературні впливи і новаторство Еліота-поета. Поема Еліота «Безплідна земля»: жанрові особливості, композиція, символіка. «Чотири квартети» – поетичний підсумок творчих пошуків Еліота.	лекція	1. Ионкис Г. Э. Английская поэзия XX века (1917-1945). – Москва, 1980. 2. Статкевич Л. П. Форми і функції інтертекстуальності в поезії Томаса Стернза Еліота: автореф. – Сімферополь, 2008. 3. Murphy R.E. T.S. Eliot: A Literary Reference to His Life and Work. – New York, 2007.	
5 / 2 год.	Тема 5. Загадка Вінстона Черчилля, Нобелівського лауреата 1953 р. Особистість Черчилля: штрихи до портрету видатного державного діяча, блискучого оратора і літератора. Літературна спадщина Черчилля: «майстерність історичної і біографічної оповіді».	лекція	1. Бандровська О. Цезар із пером Цицерона. Літературна спадщина Вінстона Черчіля // Слово і час. – 2005. – № 1. – С. 62-65. 2. Пальчинська Є. Вінстон Черчилль: типова історія нетипового таланту // Дніпро. – 2016. – № 6/7. – С. 168-173.	
6 / 2 год.	Тема 6. Філософські притчі нобелівського лауреата з літератури 1983 р. Вільяма Голдінга: особливості художнього методу письменника. Світоглядні засади творчості Голдінга. Філософський код художньої прози Голдінга та його тяжіння до символічного моделювання. Роман Голдінга «Володар мух» – притча про людину. Проблемно-тематичний дискурс роману Голдінга «Вільне падіння».	лекція	1. Бредбері М. Британський роман нового часу. – Київ, 2011. 2. Мірошніченко Л. Філософські доміанти художнього світу Вільяма Голдінга у романах морської трилогії «До краю землі»: автореф. – Київ, 1999. 3. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті. – Київ, 2001. 4. A Companion to the British and Irish Novel. 1945–2000 / ed. by V. Shaffer. – Oxford, 2005.	Прочитати роман В. Голдінга «Володар мух».
7 / 2 год.	Тема 7. Художня модель картини світу в романах	лекція	1. Бурко В. Художні моделі світу у	

	<p>Нобелівського лауреата 2001 р. Відьядхара С. Найпола. Колоніальна і постколоніальна ідентичність Найпола: життя письменника. Спроба примирення колоніального Тринідаду та Англії в творчості Найпола: проблемно-тематичний рівень.</p>		<p>постколоніальному романі (Дж. Рис, Ч. Ачебе, В. Найпол): автореф. – Тернопіль, 2011.</p> <p>2. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p>		
8 / 2 год.	<p>Тема 8. Художній світ драматичних творів Гарольда Пінтера, Нобелівського лауреата 2005 р. Безкомпромісність позиції Пінтера в театрі і політиці. Драматична концепція Пінтера: тематика, проблематика, поетологічні особливості. Художньо-стильові особливості пінтерівських драм 50-60-х рр.: вплив європейського «театру абсурду». Природа конфлікту в драмах Пінтера 70-80-х років ХХ ст.</p>	лекція	<p>1. Малій А. С. Особливості жанру та стилю драматургії Гарольда Пінтера: автореф. – Київ, 2005.</p> <p>2. Innes C. Modern British Drama: The Twentieth Century. – New York, 2002.</p> <p>3. Smart J. Twentieth Century British Drama. – Cambridge, 2001.</p>		
9 / 2 год.	<p>Тема 9. Проблематика та художня своєрідність романної творчості Доріс Лессінг, Нобелівської лауреатки з літератури 2007 р. Життєвий і творчий шлях Д. Лессінг: автобіографічні твори письменниці. Дослідження людської природи та проблема ідентичності в романах Д. Лессінг.</p>	лекція	<p>1. Горлач М. Концепт «Інший» у романній творчості Доріс Лессінг: автореф. – Сімферополь, 2013.</p> <p>2. Подкоритова О. Філософсько-ідеологічні засади творчості Доріс Лессінг: пошуки ідеалу // Вісник Житомирського державного університету. – 2009. – Вип. 46. – С. 175-179.</p> <p>3. A Companion to the British and Irish Novel. 1945-2000 / ed. by V.W. Shaffer. – Oxford, 2005.</p>		
10 / 2 год.	<p>Тема 10. Пам'ять як ідентифікаційний конструкт у прозі Кадзуо Ішігуро, Нобелівського лауреата 2017 р. Феномен Кадзуо Ішігуро: шлях</p>	лекція	<p>1. Усенко О. Японський компонент імагологічної проблематики творчості Кадзуо Ішігуро: автореф. – Дніпропетровськ, 2014.</p>	Прочитати роман К. Ішігуро «Не відпускай мене».	

<p>самоідентифікації письменника. Японська складова художнього світу Ішігуро. Дослідження феномену англійськості в романі Ішігуро «Залишок дня». «Не відпускай мене» Ішігуро – звернений у минуле футуристичний роман-притча.</p>	<p>2. A Companion to the British and Irish Novel. 1945–2000 / ed. by B.W. Shaffer. – Oxford, 2005. 3. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London & New York, 2005.</p>		
---	--	--	--